

Równościowe zasady horyzontalne

Beneficjenci oraz wszystkie instytucje wdrażające Program zobowiązane są do przestrzegania horyzontalnych zasad równościowych:

- **zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami,**
- **zasady równości kobiet i mężczyzn.**

Dodatkowo, na każdym etapie realizacji, projekty dofinansowane w ramach FERS muszą być zgodne z:

- **Kartą Praw Podstawowych (KPP),**
- **Konwencją o prawach osób niepełnosprawnych (KPON).**

Podstawę do realizacji horyzontalnych zasad równościowych, KPP oraz KPON stanowią następujące dokumenty:

- [Karta praw podstawowych Unii Europejskiej \(KPP\)](#)
- [Wytyczne dotyczące zapewnienia poszanowania Karty praw podstawowych Unii Europejskiej przy wdrażaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych](#)
- [Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych \(KPON\)](#)
- [Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027](#)

Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

- oznacza wdrożenie działań umożliwiających wszystkim osobom sprawiedliwe i pełne uczestnictwo we wszystkich dziedzinach życia, bez względu na przesłanki dyskryminacji
- produkty projektów (np. zasoby cyfrowe, środki transportu, infrastruktura, usługi) finansowane z FEPW muszą być dostępne, czyli również zgodne ze standardami dostępności.

Zasada równości szans kobiet i mężczyzn

- oznacza wdrożenie działań (rozwiązań), które wpłyną na wyrównanie szans płci będącej w gorszym położeniu oraz stworzenie takich mechanizmów, aby w trakcie

realizacji projektu na żadnym etapie nie dochodziło do dyskryminacji i wykluczenia ze względu na płeć.

Warunek stosowania Karty praw podstawowych

- Karta praw podstawowych potwierdza katalog praw człowieka wywodzący się z tradycji konstytucyjnych i umów międzynarodowych dotyczących praw człowieka,
- Zgodnie z art. 9 ust. 1 rozporządzenia ogólnego 2021/1060 w procesie wdrażania funduszy europejskich należy przestrzegać postanowień Karty praw podstawowych Unii Europejskiej
- Przy analizie zgodności projektu z Kartą praw podstawowych może być pomocna lista pytań zawarta w Załączniku III, [Wytycznych dotyczących zapewnienia poszanowania Karty praw podstawowych Unii Europejskiej przy wdrażaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych](#)

Warunek stosowania Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych

- Konwencja ma przyczynić się do poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych, poprzez umożliwienie im rzeczywistego korzystania ze wszystkich praw człowieka i podstawowych wolności, na równi z innymi osobami.
- Zgodnie z postanowieniami Umowy Partnerstwa w procesie wdrażania funduszy europejskich należy przestrzegać postanowień Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych.

Dodatkowe linki:

- [Ustawa o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami](#)
- [Europejski akt o dostępności \(European Accessibility Act \(EAA\)\)](#)
- [Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich](#)
- [Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych](#)
- [Pełnomocnik Rządu do Spraw Równego Traktowania](#)
- [Rzecznik Funduszy Europejskich](#)

Zgłoszenia o podejrzeniu naruszeń KPP i KPON

Kto może zgłosić podejrzenie naruszenia?

Uczestnicy i odbiorcy projektów, wnioskodawcy i beneficjenci Programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej

Jak dokonać zgłoszenia?

pisemnie na adres:

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości

ul. Pańska 81/83

00-834 Warszawa

mailowo na adres:

biuro@parp.gov.pl

lub **skrytki na ePUAP**: /PARP/SkrytkaESP oraz /PARP/kancelariaPARP.

Wymagania dotyczące zgłoszenia

Konieczne jest przekazanie wszystkich niezbędnych informacji, które umożliwią rozpatrzenie zgłoszenia.

Przed wszystkim należy podać:

- imię i nazwisko zgłaszającego (lub nazwę podmiotu),
- dane do kontaktu,
- numer projektu (jeśli dotyczy),
- opis sprawy wraz z ewentualnymi załącznikami w postaci dokumentów dotyczących zgłoszenia
- wykazanie istnienia interesu faktycznego, np. realizowania swojego uprawnienia lub obowiązku (dotyczy złożenia skargi),
- zgodę na przetwarzanie danych osobowych, podanych w zgłoszeniu w celu uzyskania wyjaśnień w sprawie, udzielania odpowiedzi na pytanie/pytania w nim zawarte, przekazania zgłoszenia do właściwych organów i instytucji oraz ich archiwizacji, a także w celu monitorowania i na potrzeby przekazania informacji Komitetowi Monitorującemu FERS (nie dotyczy zgłoszeń anonimowych).